NCBR
Krajowy Punkt Kontaktowy
Programów Badawczych UE

HORYZONT europa

Drugi Szczyt Grup Operacyjnych w Polsce, EIP AGRI

Możliwości realizacji projektów oraz nawiązywania kontaktów jakie dają programy badawcze Unii Europejskiej, Horyzont Europa

Bożena Podlaska, NCBR, DKPK
Warszawa , 30 listopada 2022r.

NCBR
Krajowy Punkt Kontaktowy
Programów Badawczych UE

HORYZONT europa

Strategia „Od pola do stołu”

stworzenie sprawiedliwego, zdrowego i przyjaznego środowisku systemu żywnościowego

NCBR
Krajowy Punkt Kontaktowy
Programów Badawczych UE

HORYZONT europa

CEL NADRZĘDNY

BUDOWANIE ŁAŃCUCHA ŻYWNOŚCIOWEGO, KTÓRY DZIAŁA NA RZECZ KONSUMENTOW, PRODUCENTÓW, KLIMATU i ŚRODOWISKA

Redukcja śladu środowiskowego i klimatycznego w całym systemie żywnościowym

Globalna transformacja w kierunku konkurencyjnego i zrównoważonego rozwoju

Wykorzystanie nowych możliwości

Solidny i odporny system żywnościowy

NCBR
Krajowy Punkt Kontaktowy
Programów Badawczych UE

HORYZONT europa

Kluczowy element Europejskiego Zielonego Ładu

Europejski Zielony Ład – Komunikat KE z dnia 11 grudnia 2019r.

- **Kompleksowe** podejście do problemów związanych ze środowiskiem i klimatem

Strategia „Od pola do stołu” 20 maja 2020r.

- Stworzenie **sprawiedliwego**, zdrowego i przyjaznego środowisku **systemu żywnościowego**

Strategia na rzecz bioróżnorodności 2030 20 maja 2020r.

- Przywracanie **przyrody** do naszego życia

NCBR Krajowy Punkt Kontaktowy Programów Badawczych UE

HORYZONT europa

Uzasadnienie dla Strategii „Od pola do stołu”

- **Europejski Zielony Ład** (neutralność klimatyczna UE do 2050 r.)
- Rola systemu żywnościowego: zdrowi ludzie, społeczeństwo, planeta.
- Znaczenie diety ludzi dla środowiska (zrównoważona konsumpcja)
- Potrzeba solidnego i odpornego systemu żywnościowego (zmiany klimatu, COVID-19, konflikty militarne)
- Europejczycy oczekują zrównoważonej gospodarki żywnościowej
- Rosnąca zależność rolnictwa od pestycydów, antybiotyków, nawozów: utrata różnorodności biologicznej, emisje GHG
- Marnowanie żywości (20% strat, połowa dorosłych w UE z nadwagą)
- Potrzeba promowania przez UE standardów produkcji żywności na świecie (UE jest największym importerem i eksporterem żywności)
- Duży potencjał poprawy konkurencyjności, zwiększenie dochodów producentów rolnych

Źródło: IERiGŻ PIB, 2022

NCBR
Krajowy Punkt Kontaktowy
Programów Badawczych UE

HORYZONT europa

Podejście do realizacji celów Strategii

- Kompleksowe i zintegrowane
- Skuteczniejsze egzekwowanie obecnego prawa
- Nowe inicjatywy legislacyjne
- Ukierunkowanie budżetu UE (WPR, PS, Horyzont Europa)
- Nowe technologie, w tym cyfryzacja, IT, satelity, dane
- Przyspieszenie transferu wiedzy (AKIS, doradztwo)
- Włączenie także konsumentów UE i konkurentów na rynku globalnym

NCBR Krajowy Punkt Kontaktowy Programów Badawczych UE

HORYZONT europa

Obszar „rolny” Strategii – już trwające procesy

1. Zapewnienie zrównoważonej produkcji żywności.

- zmniejszenie stosowania i ryzyka niebezpiecznych **pestycydów** (o 50% do 2030 r.)
- zmniejszenie **strat składników odżywczych** (o 50%)=> zmniejszenie zużycia nawozów
- zmniejszenie sprzedaży **środków przeciwdrobnoustrojowych** (o 50% do 2030 r.)
- rozwój **rolnictwa ekologiczne**go (co najmniej 25% gruntów przeznaczonych na rolnictwo ekologiczne do 2030r.)
- zwiększenie **dobrostanu zwierząt** hodowlanych,
- bezpieczeństwo i różnorodność **materiału siewnego**,
- redukcja emisja **gazów cieplarnianych** w rolnictwie EU
- gospodarka o **obiegu zamkniętym**,
- zrównoważona produkcja ryb i żywności pochodzenia morskiego
- **reguły konkurencji** (sprawiedliwy podziałał w wartości dodanej w całym łańcuchu – dyrektywa o nieuczciwych praktykach handlowych)

NCBR
Krajowy Punkt Kontaktowy
Programów Badawczych UE

HORYZONT europa

Główne cele ilościowe obszaru rolnego

- Cele ilościowe mają charakter aspiracji i dotyczą poziomu UE
- W dalszych pracach uwzględnione zostaną różne sytuacje wyjściowe i różnice w potencjale poprawy w PCz.

CELE STRATEGII

2. Zapewnienie bezpieczeństwa żywnościowego

- zapewnienie ludziom wystarczającej i zróżnicowanej oferty bezpiecznej, pełnowartościowej i przystępnej cenowo zrównoważonej żywności,
  zwłaszcza w okresie kryzysów, w tym COVID.

- KE opracuje **Plan awaryjny zapewnienia zaopatrzenia w żywność i bezpieczeństwa żywnościowego w celu wykorzystania go w czasie kryzysu.**

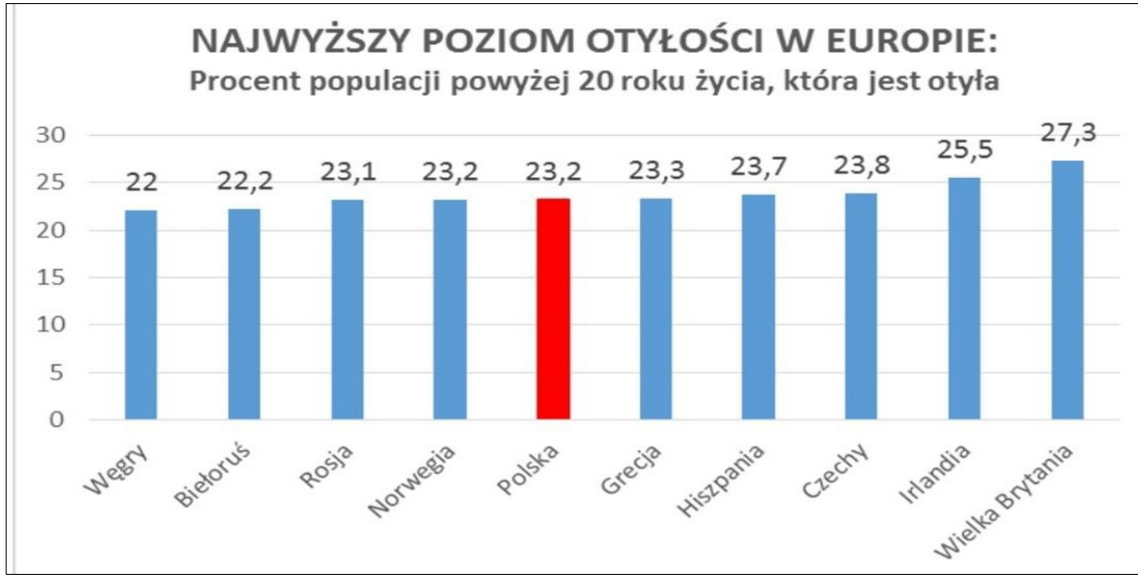

Źródło: https://www.mp.pl/pacjent/dieta/aktualnosci/174035,otylosc-polska-na-6-miejscu-w-europie

NCBR
Krajowy Punkt Kontaktowy
Programów Badawczych UE

HORYZONT europa

CELE STRATEGII

3. Stymulowanie zrównoważonych praktyk w zakresie przetwórstwa żywności, sprzedaży hurtowej i detalicznej, hotelarstwa i usług gastronomicznych

- KE opracuje **unijny kodeks postępowania dot. odpowiedzialnych praktyk w zakresie biznesu i marketingu**
- inicjatywa legislacyjna w celu poprawy **ram ładu korporacyjnego**
- tworzenie **profili żywieniowych** – przechodzenie na zdrową dietę
- promowanie modeli biznesowych o **obiegu zamkniętym**
- przegląd prawodawstwa dot. materiałów przeznaczonych do kontaktu z żywnością **- opakowania żywności**
- przegląd **norm handlowych**
- wzmocnienie prawodawstwa w zakresie **oznaczeń geograficznych**

CELE STRATEGII

4. **Promowanie zrównoważonej konsumpcji żywności, ułatwianie przejścia na zdrowe, zrównoważone diety.**
   - **lepsze informowanie konsumentów** m.in. o metodach produkcji, pochodzeniu i jakości żywności, wartości odżywczej, promowanie składu produktów; wpływ na wybory konsumentów poprzez odpowiednie etykietowanie produktów
   - wzmocnienie pozycji konsumentów
   - poprawa dostępności i ceny zrównoważonej żywności

CELE STRATEGII

5. Ograniczanie strat i marnotrawstwa żywności.

- zmniejszenie o połowę ilości **odpadów żywnościowych** na mieszkańca na poziomie detalicznym i konsumenckim do 2030 r.
- oznaczenia dat **(„należy spożyć do”, „najlepiej spożyć przed”)**

CELE STRATEGII

6. Zwalczanie fałszowania żywności w łańcuchu dostaw

- dążenie do **zerowej tolerancji** i zwiększenie zapobiegania, kontroli, odstraszania i skutecznych sankcji,
- zwiększenie administracyjnej **współpracy transgranicznej**,
- zapewnienie równych warunków funkcjonowania podmiotom gospodarczym przy jednoczesnym zapobieganiu oszustwom wobec konsumentów w zakresie jakości i pochodzenia produktów żywnościowych.

NCBR
Krajowy Punkt Kontaktowy
Programów Badawczych UE

HORYZONT europa

Badania i innowacje wymagają czasu...

1829 → 1980 → Today

... którego my nie mamy!

Czas zintensyfikować wysiłki!

-50%

-50%

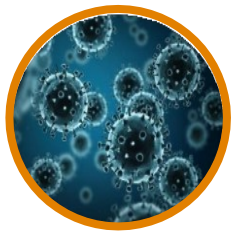

25%

+10%

+3 bln

-55%

100%

do 2030 = 8 lat = 8 sezonów wegetacyjnych

Tradycyjne podejście do innowacji...

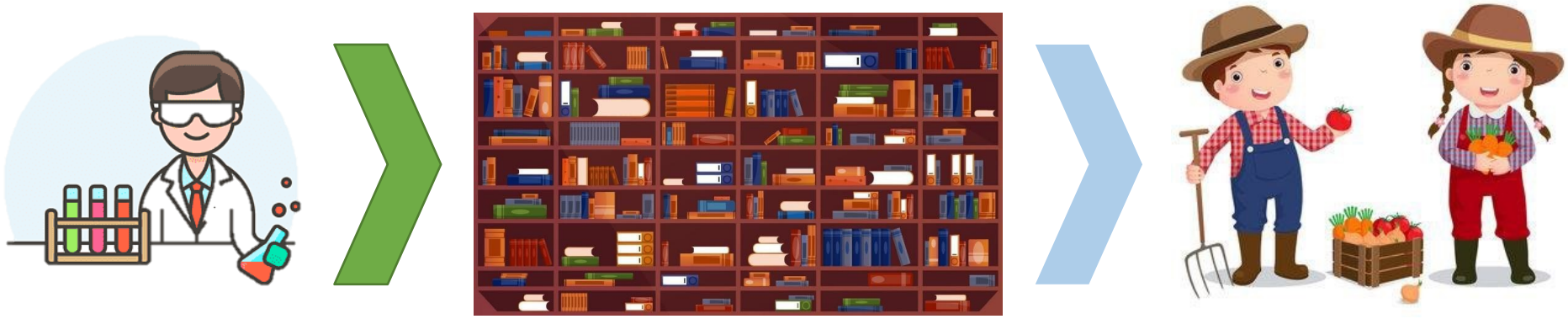

...jest często zbyt czasochłonne i nieefektywne.

NCBR
Krajowy Punkt Kontaktowy
Programów Badawczych UE

HORYZONT europa

Interaktywny model innowacji

Multi-actor approach

“Dzięki talentowi możesz wygrywać spotkania,
ale to gra zespołowa sprawia, że wygrywa się mistrzostwa” (Michael Jordan)

NCBR
Krajowy Punkt Kontaktowy
Programów Badawczych UE

HORYZONT europa

Skuteczny system wiedzy i innowacji (AKIS)

... aby zapewnić wymianę wiedzy
i innowacji oraz tworzenie połączeń (sieci kontaktów)
między wszystkimi, którzy
je tworzą lub wykorzystują w rolnictwie
i dziedzinach powiązanych.

...wspiera generowanie innowacji
i wymianę wiedzy między doradcami, rolnikami i
leśnikami, badaczami, sieciami obszarów wiejskich,
władzami krajowymi
i regionalnymi, mediami, wszystkimi osobami
zaangażowanymi w edukację
i szkolenia oraz konsumentami.

Jeśli wiedza i innowacje są współtworzone...

...rozwiązania, które sprawdzają się w praktyce...

...efektywnie wykorzystywane i szeroko udostępniane!

NCBR
Krajowy Punkt Kontaktowy
Programów Badawczych UE

HORYZONT europa

WPR/PROW
lokalne projekty

eip-agri
AGRICULTURE & INNOVATION

funded by European Commission

Sieć EIP

HORYZONT 2020/EUROPA
międzynarodowe projekty

Projekty: badawczo-innowacyjne, innowacyjne, działania koordynacyjne i wspierające

Projekty z MAA (podejściem wielopodmiotowym)

Sieci tematyczne

GRUPA OPERACYJNA

Zaleca się zaangażowanie grup operacyjnych

nawiązywanie kontaktóww i wymiana wiedzy

NCBR
Krajowy Punkt Kontaktowy
Programów Badawczych UE

HORYZONT europa

Projekty z MAA w H2020

190 projektów H2020 z MAA

Polscy beneficjenci w **74** projektach H2020 z MAA

99 polskich beneficjentów w projektach H2020 z MAA

NCBR
Krajowy Punkt Kontaktowy
Programów Badawczych UE

HORYZONT europa

Od strategii do działania...

- **27 Państw Członkowskich** w PROW wdraża EIP-AGRI
- Już działa ponad **2500 GO** w UE!
- Około **300 projektów H2020**, **190 z MAA** (podejściem wielopodmiotowym), w tym 29 sieci tematycznych
- Rosnąca **sieć kontaktów** i **ilość wiedzy praktycznej**

NCBR
Krajowy Punkt Kontaktowy
Programów Badawczych UE

HORYZONT europa

Projekty H2020 z MAA

SoilCare
SOILCARE FOR PROFITABLE AND SUSTAINABLE CROP PRODUCTION IN EUROPE

SUSINCHAIN
SUSTAINABLE INSECT CHAIN

CO FRESH

NCBR
Krajowy Punkt Kontaktowy
Programów Badawczych UE

HORYZONT europa

PRZYKŁADY

Sieć ekspertów dąży do pokonania chorób winorośli

Wiedza zgromadzona przez europejską sieć ekspertów przyczyni się do opracowania nowych rozwiązań w walce z chorobami winorośli i wspomoże rozwój przemysłu winiarskiego w Europie.
Doskonałe wyniki osiągnięte przez tą sieć mogą zainspirować do działania inne gałęzie przemysłu mierzące się z podobnymi wyzwaniami.

NCBR
Krajowy Punkt Kontaktowy
Programów Badawczych UE

HORYZONT europa

MAA: dlaczego?

- **Większy wpływ projektu MAA:** rezultaty odpowiadają konkretnym potrzebom, wiarygodne i przydatne dla społeczeństwa i użytkowników końcowych (rolników, leśników, przedsiębiorstw spożywczych itp.)
- **Użytkownicy końcowi/praktycy i pośrednicy są zaangażowani** nie jako przedmiot badań, ale w celu wykorzystania ich praktycznej i lokalnej wiedzy i/lub umiejętności w zakresie przedsiębiorczości do opracowania rozwiązań razem z ich użytkownikami-praktykami (“współwłasność”)
- **MAA znacznie przyspiesza** akceptację i wykorzystanie innowacji, nowych pomysłów, podejść i rozwiązań wypracowanych w projekcie!

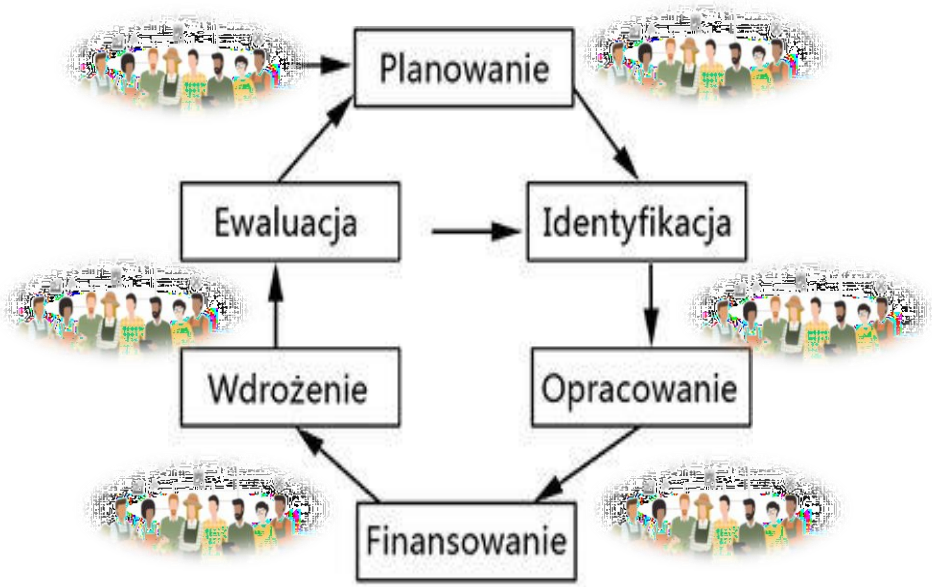

NCBR
Krajowy Punkt Kontaktowy
Programów Badawczych UE

HORYZONT europa

MAA – wymagania

- Cele projektu muszą być ukierunkowane na **potrzeby i możliwości użytkowników końcowych**
- **Koncepcja projektu i skład konsorcjum** muszą odzwierciedlać zrównoważony wybór **kluczowych podmiotów wzajemnie uzupełniających się wiedzą i zdolnych zapewnić szerokie wdrożenie**.
- Wszyscy partnerzy **aktywnie zaangażowani w cały przebieg pr**ojektu, od planowania do fazy końcowej.
- Wzajemna inspiracja w trakcie projektu musi **łączyć wiedzę praktyczną z naukową**: musi to być poparte wystarczającą liczbą działań związanych z wymianą wiedzy w trakcie całego projektu.
- **Proces zaangażowania partnerów w MAA** musi być ułatwiony za pomocą najbardziej odpowiednich **metod**.

MAA – wymagania

- Konsorcjum musi wykazać swoją **wartość dodatnią**: w jaki sposób projekt uzupełnia istniejące badania i najlepsze praktyki?
- **Wyniki muszą być praktyczne**, łatwo zrozumiałe i rozpowszechniane poprzez kanały komunikacji najczęściej używane przez użytkowników końcowych.
- W przypadku komunikacji w całej UE: wymagane jest przygotowanie tzw. **„streszczeń praktycznych”** we wspólnym formacie EIP.
- Zaangażowanie jak najwięcej **lokalnych interaktywnych grup innowacyjnych** (Grupy Operacyjne EIP-AGRI w ramach WPR) jest mile widziane.

- **Thematic networks**

eip-agri_h2020_thematic_networks_overview_september_2020.pdf (europa.eu)

- **Advisory networks & thematic networks based on EIP-AGRI OGs**

NCBR
Krajowy Punkt Kontaktowy
Programów Badawczych UE

HORYZONT europa

KLASTER 6: Kierunki badań i innowacji (Destinations)

1) **Różnorodność biologiczna** i **usługi ekosystemowe**
2) **Sprawiedliwe, zdrowe i przyjazne dla środowiska systemy żywnościowe**
3) **Gospodarka o obiegu zamkniętym (GOZ)** i **biogospodarka**
4) **Czyste środowisko** i **zero zanieczyszczeń**
5) **Ląd, oceany i woda na rzecz klimatu**
6) Odporne, integracyjne, zdrowe i **zielone społeczności** wiejskie, przybrzeżne i miejskie
7) **Innowacyjne zarządzanie**, obserwacje środowiskowe i rozwiązania cyfrowe wspierające Zielony Ład

Planowany budżet:
9 mld EUR

Projekty typu:
RIA, IA, CSA

+ 8 europejskich partnerstw kandydatów
+ 3 misje HEU (w tym, 2 bezpośrednio i 1 pośrednio)

NCBR
Krajowy Punkt Kontaktowy
Programów Badawczych UE

HORYZONT europa

Nowy instrument – **MISJE**

Misja – **portfel interdyscyplinarnych działań** służących osiągnięciu **śmiałego i inspirującego**, a także **wymiernego celu** w ustalonych ramach czasowych oraz oddziałują na społeczeństwo i kształtowanie polityki i mają znaczenie dla dużej części ludności w Europie i dla wielu obywateli Unii.

Przystosowanie się do zmiany klimatu, w tym do transformacji społecznej

Rak

Zdrowe oceany, morza, wody przybrzeżne i śródlądowe

Neutralne dla klimatu i inteligentne miasta

Stan gleby oraz żywność

NCBR
Krajowy Punkt Kontaktowy
Programów Badawczych UE

HORYZONT europa

KLASTER 6: Kto może uczestniczyć?

WSZYSCY!

W Klastrze 6 projekty będą realizowane we **współpracy międzynarodowej** złożonej z co najmniej **3 partnerów** z **3 różnych państw** członkowskich UE i/lub państw stowarzyszonych

- Jakość projektów oceniana jest przez **niezależnych ekspertów**;
- Projekty muszą mieć **wymiar europejski** (*European added value*);
- Niektóre z projektów będą wymagały **podejścia wielopodmiotowego** (*Multi-Actor Approach*);
- Podstawowe kryteria oceny (**konkretny sposób opisania pomysłu**):
  - **Excellence –** doskonałość,
  - **Impact –** wpływ/oddziaływanie,
  - **Implementation –** realizacja.

NCBR
Krajowy Punkt Kontaktowy
Programów Badawczych UE

HORYZONT europa

KLASTER 6: Typy projektów – możliwości działań

Research and innovation action (RIA)

Działania mające na celu **zdobycie nowej wiedzy** lub **zbadanie wykonalności** nowej lub ulepszonej technologii, produktu, procesu, usługi lub rozwiązania.

Innovation action (IA)

Działania mające na celu **stworzenie ustaleń realizacyjnych** oraz **nowych** lub **ulepszonych produktów**, procesów lub usług (prototypy, skalowanie, demonstracje, pilotaże).

Coordination and support actions (CSA)

Działania **wspierające realizację celów** programu Horyzont Europa. **Nie obejmują działań w zakresie badań i innowacji**, z wyjątkiem „Poszerzanie uczestnictwa i rozpowszechnianie doskonałości” (opracowania, modele, sieci ekspertów).

Programme co-fund actions (COFUND)

Program działań ustanowiony lub realizowany przez podmioty prawne zarządzające programami badawczo-innowacyjnymi lub finansujące je, inne niż organy finansujące UE.

NCBR
Krajowy Punkt Kontaktowy
Programów Badawczych UE

HORYZONT europa

KONKURS 2023

KIERUNEK 2: Systemy żywnościowe

Zrównoważone rolnictwo, Zrównoważone, neutralne dla klimatu i przyjazne dla różnorodności biologicznej systemy rolnictwa zapewniające korzyści gospodarcze, społeczne (w tym zdrowotne), środowiskowe i klimatyczne, poprawa plonowania w uprawach ekologicznych, ASF szczepionki, alternatywy dla pestycydów po 2030 roku;
Partnerstwa: 'Accelerating farming systems transition: agroecology living labs and research infrastructures' *oraz* ,Animal health and welfare'

Zrównoważone rybołówstwo i akwakultury, rozwijanie potencjału zrównoważonej żywności na bazie alg jako alternatywnych źródeł dla pasz, AI w rozpoznawaniu gatunków ryb w połowach;

Przekształcanie systemów żywnościowych eliminacja utraty miktoelementów, sieci tematyczne ds. food safety, rolnictwo komórkowe, mikrobiomy a marnowanie żywności;
Partnerstwo: Sustainable food systems for people, planet and climate;

Ukierunkowana współpraca międzynarodowa
Tematy UE-Africa

NCBR
Krajowy Punkt Kontaktowy
Programów Badawczych UE

HORYZONT europa

6 Klastrów – obszarów tematycznych

Filar II – GLOBALNE WYZWANIA I KONKURENCYJNOŚĆ PRZEMYSŁOWA

rozwój **kluczowych technologii i rozwiązań** stanowiących podstawę polityki UE i celów zrównoważonego rozwoju

1. Zdrowie

2. Kultura, kreatywność i społeczeństwo integracyjne

3. Bezpieczeństwo cywilne na rzecz społeczeństwa

4. Technologie cyfrowe, przemysł i przestrzeń kosmiczna

5. Klimat, energetyka i mobilność

6. Żywność, biogospodarka, zasoby naturalne, rolnictwo i środowisko

NCBR
Krajowy Punkt Kontaktowy
Programów Badawczych UE

HORYZONT europa

ZAPROSZENIE

NCBR
Krajowy Punkt Kontaktowy
Programów Badawczych UE

HORYZONT europa

Info dzień Klaster 6,
rejestracja: https://research-innovation-community.ec.europa.eu/events/2tcohVdY0dfgCvuJRj8RTw/overview

Brokerage: https://he-2023-cluster6.b2match.io/

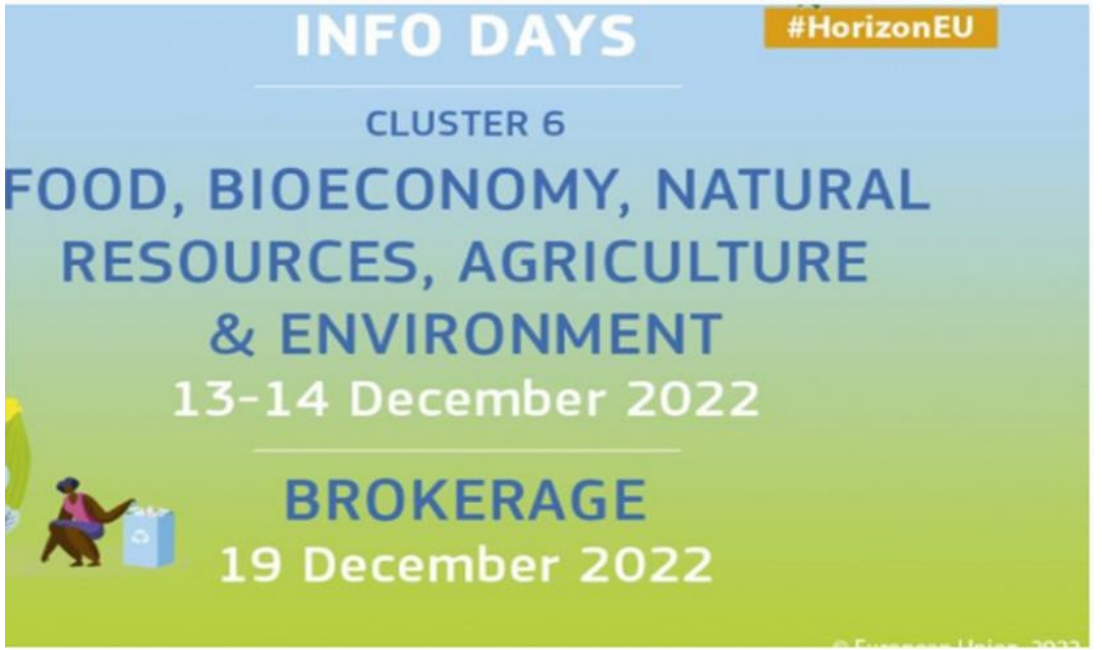

NCBR
Krajowy Punkt Kontaktowy
Programów Badawczych UE

HORYZONT europa

NCBR
National Centre for Research and Development

BSP
BUSINESS & SCIENCE POLAND

European Office Cyprus

ELTE
EÖTVÖS LORÁND UNIVERSITY

NATIONAL RESEARCH, DEVELOPMENT AND INNOVATION OFFICE
HUNGARY

LINO
Lithuanian RDI Liaison Office
Research Council of Lithuania

SBRA
Slovenian Business & Research Association
Slovensko gospodarsko in raziskovalno združenje

REJESTRACJA

NCBR
Krajowy Punkt Kontaktowy
Programów Badawczych UE

HORYZONT europa

Kontakt

Bożena Podlaska

kom: +48 508101009

bozena.podlaska@ncbr.gov.pl

NCBR
Krajowy Punkt Kontaktowy
Programów Badawczych UE

HORYZONT europa

PSTRĄG
OJCOWSKI

https://www.youtube.com/watch?v=AAKFLCypSKk&list=PLSwCCZQECphp9Hh8RKOuFsrezRHzEVuEm&index=6